

Redacția, administrația și tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Prețurile de abonament nu se primesc
în avans decât pe termen lung.
Buletinul de abonament:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Abonate mai primesc în Viena
H. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto
Kana), H. Schalek, Alois Herndl, M.
Jakes, A. Oppelt, J. Dornberger; în
Budapesta: A. V. Goldberger, Eck-
stein Bernat; în Frankfurt: G. L.
Bauer; în Hamburg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o serie
garantată pe o colină 8 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LVII.

„Gazeta” este în vânzare și
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrației, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Unii exemplare 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atâturi aboname-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 36.

Brașov, Mercuri, 16 (28) Februarie

1894.

Deputații sași din dietă.

Brașov, 15 Februarie v.

În zilele din urmă foile ungu-
resc au adus de repetite ori scirea,
că guvernul tractează cu deputații
sași din dietă, ca să-i indemne a
vota pentru proiectele de lege bise-
ricesc-politice.

Decă și intru câtă au fost
esacte aceste sciri nu putem sci,
dér e probabil, că în situațiunea
critică, în care se află partida gu-
vernului, care în urma secesiunii din
sinul ei, dispune ađi numai de o
majoritate de un vot, guvernul
s'a îngrijit de eventuala atitudine
a deputaților sași și a căutat, mai
ales în vederea nemulțămirei, ce
s'a manifestat în cercuri mai es-
timate ale alegătorilor sași din Arde-
lu cu mersul lucrurilor, să-i momescă
și să se asigure de votul lor.

Ce le-o fi promis, ce nu gu-
vernul deputaților sași, destul,
că i a succes în cele din urmă a
se asigura de concursul lor în ces-
tiunea reformelor bisericesc. Se
anunță, că 11 dintre deputații sași
s'au obligat a vota în favoarea po-
litice bisericesc a guvernului.

Așa departe ar fi adus'o déră
politica oportunistă săsescă și în
acesta gravă cestiune. Cu tôte că
conferența comitetului central
săsesc diu Septemvru anul trecut
a declarat unanim, că proiectele
bisericesc ale guvernului sunt un
pericol amenințator pentru bise-
rica și poporul săsesc, care este
adencă îngrijat din cauza lor, de-
putații sași nu se sfesc a da mână
de ajutor guvernului pentru reali-
sarea lor.

Caracteristică pentru dispoziția
actuală în sinul poporului săsesc
este observarea, ce o face „Sieb. d.
Tageblatt”, în numărul său de ađi,
privitor la scirea, că deputatul
sas Dr. Bausnern s'a înscris între

vorbitorii pentru proiectele de lege
ale guvernului. Fôiei săsesci i se
pare de necredut acesta scire, coci
e cu neputință, dice ea, ca aleg-
torii d-lui Bausnern să aprobeze, ca
deputatul lor să mai și vorbescă
pentru acele proiecte, despre cari
conferența din Septemvru a declarat
unanim, că sunt păgubitoare pentru
poporul săsesc. Nu e de credut,
adauge numita fôia, ca imputernici-
rea dată deputaților sași de a nu
vota contra proiectelor — ca să nu
fiă siliți să iasă din partida gu-
vernului — să fiă explicată astfel, ca
și când deputații sași ar pute și ar
trebul să mai și aperse încă proiectele
stricaciöse.

Ei bine, ce va dice acuma „Sieb.
d. Tageblatt” în fața hotăriri a 11
deputați sași de a lua în apărare
acele proiecte? Pôte că se va mân-
găia cu părerea exprimată de Dr.
Wolff în conferența din Septemvru,
că „încă nu este pusă cestiunea de
existență pentru Sași”, ori că va afla
liniștire în promisiunile, ce le vor
fi primit acei deputați sași dela
d-lu Csaky, că le va lăsa în pace pe
învătătorii lor poporal și să mă-
rșin acțiunea de maghiarizare numai
la invătătorii „daco-români.”

Ori cum ar fi impresiunea ce-o
va produce hotărirea aceea între
Sași, rămâne a se constata, că după
cele premerse ea nu i mai pôte sur-
prinde. Chiar conferența de astă
tômnă a comitetului central să-
sesc, după ce a dat expresiune în-
grijiiilor, ce le-au stărnit în popo-
rul săsesc proiectele bisericesc-
politice ale guvernului, a enunțat,
că acesta nu va altera de loc po-
ziția deputaților dietali săsesci,
față cu guvernul și în sinul parti-
dei liberale.

Așadér d-lu Bausnern și cu
soții săi nu facă alta, decât de a
trage consecențele din acesta reso-

luțiune și din atitudinea generală a
Sașilor, mergendă cu guvernul și
în cestiunea reformelor.

Decă acesta consună ori nu cu
dispoziția actuală în sinul poporu-
lui săsesc, este altă întrebare, care
privesce pe alegătorii sași.

Deocamdată ei vor fi nevoiți
a mânca cum și-au sărat, căci ane-
voie ne vine a crede, că se va face
o mișcare serioasă în sinul lor spre
a desavua pasul deputaților sași
din dietă. Noi ne-am bucura nu-
mai vędendă, că Sașii se reculeg
în fața critice situațiunii, în care
i a adus politica șovăitoare de până
acuma, care se oglindază atât de
bine în aprețările de mai sus ale foii
sibiene.

Nu credem, că merită a se
mai numi politică, când organul
principal al Sașilor se mulțu-
mesce cu aceea, ca deputații sași
cel puțin să nu vorbescă pentru
proiectele bisericesc, după ce li-s'a
dat voiă să nu voteze în contra
lor, pentru că ar fi păgubitoare po-
porului săsesc (sie thäten unserem
Volke wehe).

Nu înțelegem nici decum cum
s'ar pute delătura efectele păgubi-
tore ale acelor proiecte de lege
pentru Sași, prin aceea că ei nu
vor pleda pentru ele, dér totuși
vor persista în tabăra guvernului.

Din dilema acesta deputații die-
tali sași nu puteau să iasă, decât
s'au hotărind-se a părăsi partida gu-
vernului, eă luând decisiunea, ca
să sprijinască guvernul pe față în
cestiunea reformelor bisericesc.

Ei au ales'o calea din urmă.
Unde îi va duce ea nu este greu de
prevădit. Vr'ună bine ori vr'ună
folosă reală de sigur că nu pôte
resulta pentru poporul săsesc din
atitudinea lor servilă față c'un
guvern, care însuși are o pozițiune
atât de șubredă și amenințată.

CRONICA POLITICĂ

— 1b (27) Februarie.

Diarul „Invalidul rusesc” publică
o ordinațiune împărătescă, în urma căreia
are să se formeze la granița ruso-turcă
și ruso-persică, o brigadă nouă numită
„brigada de Cars” și constatătoare din 16
oficieri, 459 infanteriști, 205 călăreți, 2 ofi-
ciant și 18 animale pentru purtarea de
greutăți. Afară de acesta se vor înmulți
brigadele dela Eriwan și Elisabetopol cu
cate un despărțământ de 10 oficieri, 358
infanteriști, 152 călăreți și 17 catări. În
fine se vor întări brigadele de graniță
spre Germania și Austria cu cate 1178 in-
fanteristi și 126 călăreți.

Pressa italiană constată impresiunea
adencă, ce a produs'o în Italia espunerea
lui Sonnino. Diarul oficios „Riforma”
aprobă curagiul de necredut al mi-
nistrului de finance. „Fanfulla” caracterizează
impresiunea uimitore ce a făcut'o asupra
camerei. Ministrul de finance, dice, ar tre-
bui să scie, că pentru Italia este cu ne-
putință, ca să suporte încă un arunc nou
de dare de 100 milioane. „Italia” impută lui
Sonnino, că el a esagerat deficitul, când
a cuprins în el și construcțiile căilor
ferate și deficitul vechiu de 97 milioane
în ministerul construcțiilor publice.
Fără sistemul acesta ar fi deficitul nu-
mai de 77 milioane. În totu casul însă ca-
mera e resolută, de a merge până la es-
trem, pentru de a regula financele. „Opi-
nion” îi impută ministrului de finance, că
e prea pesimist, până când „Tribuna” e
de părere, că economiile propuse sunt ne-
mulțamitoare și pré mic. O părere clară
dec nu s'a format încă în cestiunea acesta;
numai una e clară, că în tôte părțile dom-
nesce mare deprimare. În Milan se crede,
că măsurile luate de Sonnino sunt aproape
nerealizabile și economisările în bugetul
armatei nu sunt îndestulătoare. Dările nou
sunt parte prea sus tacsate, parte nereali-
zabile, precum darea de sare, care lovesce
în populațiunea săracă. Se aude, că Son-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Impăratul Iosif și starița.

După Fr. de K.

(2) (Urmare.)

De-odată răsună din scaunul de ru-
găciune al stariței vocea ei adencă și
plăcută:

„Rugați-vă surorilor, rugați-vă, ca
Dumneșeu să ne mântuască de neferici-
rea ce ne amenință. El e puternic și ne
pôte ajuta, când totul ne părăsece. El
schimbă voința omului după voința lui și
poruncesce celui mai mare de pe pământ.
Nu plângeți déră, ci mai virtos sperați,
căci fără voința lui nici un fricel de
pără nu vom pierde!”

Suspiniile au încetat, tôte ascultau
glasul limpede al stariței, care suna așa
de liniștit, ca și când durerile de pe lu-
mea acesta n'ar mai avé nici o putere asu-
pra inimei și a spiritului, ale căror sim-
țiri și cugete le preface în cuvinte. În mo-
mentul acela răsună la pôrtă clopoțelul
temut, și cuprinse pe tôte ca o scinteie
electrică. Scieau, că este împăratul. Lini-
ștită se ridică starița și pași înainte, urmată

de surorile, ce mergeau cu pași tremură-
tori și nu erau în stare să păstreze tăria,
afară de starița.

Impăratul intră însoțit de contele
Rosenberg. Pe ambitu se întelni cu sta-
rița, a cărei statură înaltă se plecă înaintea
lui cu demnitate. „Vă salutăm cu bucurie,
Majestate!” Suntem fericite în a vă vedé
în mijlocul tăcutului nostru asil, se auđi
vocea plăcută de sub vëlul negru, ce-lu
purta starița.

— „Eu consimțesc cu salutarea vós-
tră din tótă inima”, răspuse împăratul
cu blândețe. „Mi pare însă rău, că desco-
perirea ce am s'o fac, mă va pune în po-
zițiunea de-a fi, pôte, mai puțin bine pri-
mit, decât cu o altă ocaziune.”

Cuvintele împăratului făcură, ca su-
rorile să fiă cuprinse de-o adencă intris-
tare; ultima rămășiță a speranței, ce-o nu-
triau în inimile lor, s'a nimicită la au-
dul acestor cuvinte. Starița însă, la apa-
rința forte liniștită, răspuse: „Ori-ce im-
prejurare a adus pe Majestatea Vóstră
aici, noi totuși suntem fericite a Vă pute
saluta.”

Intr'aceea ajunseră în sala cea mare,
unde se adunau de comun, când se tractau lu-

cruri de mare importanță. Impăratul se aședă
pe-un scaun antic în stil gotic și
făcú semn surorilor să ședă și ele. Ochiul
lui frumos privea gânditor și melanco-
lic înainte. Se gândea la sunetul vocii,
ce-o auđea acuma, și acesta îl străpunea
într'un timp plin de căldură, într'un
timp plin de tinerete, de fericire și de
iubire, în care o asemenea voce umbra să-i
îmblândească sêlbateca revoltare internă,
— o voce, care adese-ori în ôrele sfinte ale
singurătății îi suna în urechi, ca o dulce
musică, și care la ultima ôră ar trebui să-i
șoptescă: „Vino, te aștept!” Un suspin
amar, un dor fierbinte se furișă pe bu-
zele lui, și cu acesta i-a dispărut și vi-
sul frumos, pentru ca să se reîntorcă la
realitate, cu conștiența de a-și implini pro-
blema, pentru care a venit.

— „Surorilor!” rupse împăratul
adencă tăcere, „fiind-că eu cred, că viața
vóstră retrasă, ocupațiunile vóstre pii,
purarea cu Dumneșeu, și stăpânirea pasiuni-
lor omenesci vă va autoriza să primiți cu
supunere durerea, ce v'a trimis'o Dumne-
șeu, nu întârziu a Vă spune fără mult
încungur, că noi după o judecată coptă
și pentru binele statului, am aflat ne-
perat de lipsă, să desființăm cele mai

multe mănăstiri de prisos. Și acesta, pen-
tru ca pe femeile și bărbații din aceste mănă-
stiri să-i scotem din comoditățile de
până acum, să-i facem cetățeni și cetă-
țene ale statului și după dispensarea, ce-o
vor primi, să reîntre în lume ca fe-
mei și ca mame, împlinindu-și cea mai fru-
mósă chiamare femeescă.”

Un murmur de reprobare se furișă
de pe buzele evlavioșelor surori.

— „Da surorilor!” continua, împăra-
tul, „eu repet: cea mai frumoasă chî-
mare a femeii. Spuneți-mi cui folosese
vița vóstră neroditoare? Marele Dumneșeu,
căruiă mă rog și-lu ador și eu din adên-
cul inimei mele; el, care nimic nu
a creat în lume, ce să nu fiă folositor și
binefăcător în chiamarea sa, el pretinde
dela cea mai nobilă creatură, adecă dela
om, mai mult decât adorațiune și ru-
găciune — pretinde fapte și lucruri rodi-
tore.”

— „Majestatea Vóstră a uitat”, răs-
puse starița, „că noi folosim existența
noastră și pentru alte scopuri decât acele
ale meditațiunii și rugăciunii. Noi, după
puterile noastre, crescem în nevinovăție și
în frica de Dumneșeu pe copilele din cele
mai înalte familii...”

nino deja voiesce să renunțe la imposibilitățile pe sare și în locul lui să ridice vama de cereale cu 1 liră. La bursă dicit, că așa o crasă încă n'a fost în Italia de 20 ani.

„Pol. Corr.“ anunță din Cairo, că ministrul-șef Riaz Pașa din Egiptu a pretinsu dela Chedivele, ca să depărteze din jurul lui mai multe persoane, cari după părerea ministrului-șef au o influență politică foarte mare asupra viceregelui. Aceștia sunt câțiva secretari privați de ai Chedivelui și medicul lui personal Comanos Pașa. După ce Chedivele însuși nu e aplecatu de a da ascultare provocării, Riaz-Pașa a hotărît a espune cestiunea agentului diplomatic alu Angliei, lordului Cromer, care controlează toate actele palatului și este acolo foarte temut.

Prigonirea studenților slovaci.

Nu-i destul că Ungurii au desființat gimnaziile slovace, dăr prigonescu acum pe școlarii slovaci și în liceele unguresci, pentru-că acești tineri au trebuința de a-și cultiva simțământul lor național, ei între ei, decât nu și-lu potu cultiva în școlă.

Eată ce i se scrie lui „Magyar Hirlap“ din partea direcțiunei liceului ungurescu din Kesmark; comentarul și-lu pôte face fiă-cine:

„Câțiva dintre studenții slovaci dela liceul din Kesmark au formatu o societate slovacă, care este oprită prin legile scolastice. Ei au nutritu în această societate un spirit dușmănos față de patriă, au pus în circulație o fôia scrisă și întrăceea au preamăritu pe Kollar; au deplănsu gimnaziile slovace închise, au provocatu pe frații lor la luptă națională, au numitu pe Unguri dușmanii lor și în continuu au amintitu pe vecinul puternicu (Țarul rusesc) și după-ce entuziasmulu pentru idea națională slavă i-a unitu în „Kytka“ (numele societăței), au urmăritu nisuițe naționale, contrare patriei.“

„Senatulul disciplinaru a eschisă din șirul eleviloru institutului pe: Ruppeldt Dusan și Ruman Ioan, cari până acum au fostu școlari de clasa VIII cu purtare bună și capabili, însă nemulțămitori față de „alma mater“, care i-a încercat cu ertare de didactice, stipendii și alte multe bunătăți; apoi pe Skrovina Otto și Osztricza Ioan, școlari de clasa V, cari toți uitându-și de caracterul lor maghiar (sic!) au ajunsu pe cărarea greșită a panslavismului; și ast-fel au comis o crimă analogă cu înalta tradare.“

„Mai departe senatulul disciplinaru a rugat forurile superioare, că afară de acesta încă prin o hotărîre strictă, să pună pe a-

cești tineri rătăciți odată și pentru tot-de-una în neputință de a strica maghiarismului.“

„Pe ceilalți membri tineri ademeniți ai societăței, îi voru pune sub pază și îi voru suferi încă numai până la finea anului, când apoi — pentru delăturarea eventualelor neplăceri în viitor și din punctul de vedere alu deplinei curățiri a institutului — și pentru aceștia voru enuncia „consilium abeundi.“

SCIRILE ȚILEI.

— 15 (27) Februarie.

Viitorul vice-șpanu în Brașov. În afacerea ocupării postului de vice-șpanu alu comitatului Brașov, care a devenitu vacantu prin mórtea lui Alexandru Tompa, i se scrie lui „Magyarország“ din Brașov: „Comitetul electoralu săsescu din locu a ținutu o adunare în care s'a stabilitu să se alegă necondiționat unu Sasu ca vice-șpanu în comitatul Brașovului. Pentru postul acesta se amintesc: Dr. Frideric Jelk, notarul comitatensu, Gavrilu Henter, fisolgăbirăul din Săcele, Franciscu Hiesch, căpitanul orașului Oskar Alesius, senatoru orașenescu, și Ludovicu Harmath, avocatul. Se vorbesce, că și deputatul Adolf Zay va fi între concurenți. Alegerea se va întâmpla în adunarea comitatensă de primăveră.“

Mișcări de trupe în Basarabia. Fôia din Iași „Ecolu Moldaviei“ aduce șcirea, că dincolo de Prutu se facu mari mișcări de trupe. Din centrul Rusiei se aducă multe regimente cătră Basarabia.

Pentru nenorocii din Arpăcău, bântuiri de focu, administrația fôiei noastre a mai încassat dela d-nii: Vasile Moldovanu din Boziașu 1 fl. și Dumitru Lupanu din Brașov 2 fl. Transportu din nr. 34 alu „Gazetei Transilvaniei“ 2 fl. 50 cr. Totalu 5 fl. 50 cr.

Giers, ministru-șef rusescu, este foarte bolnav de câteva zile, așa că întreaga împrejurime a lui este îngrijită. Cu deosebire neliniștesce scăderea rapidă a puterilor sale și respirarea grea. Dia, noptea păzesce medicul la patul lui.

Svetozar Hurban. În otelul „Europa“ din Budapesta s'a datu din partea tinerimei slovace un banchet în onorea lui Svetozar Hurban-Vajanszki, care fu liberat de curându din închisorea de stat dela Seghedin. Au luat parte și mai mulți studenți universitari români. — Er, Lun d. a. Hurban cu soția sa au sositu la Turoș-St.-Marton, unde au fostu primiți cu mare însuflețire.

tru. Ochiul plin de iubire alu mamei păzesce mai bine și mai siguru asupra copilului; elu nu trece cu vederea slăbiciunile și greșelile și are mijloce de a-le schimba în bine. E cu totul diferit trairul din tumultul lumii, de celu dintre patru păreți ai mănăstirei. Ceea ce numiți voi virtute, adese-ori este o greșelă pe scena lumii; ceea ce lăudați în internistele vóstre, adecă șfiala esagerată, și ascunderea de ori-ce privire bărbătescă — deșteptă de multe ori un zimbetu de compătimire pe buzele bărbatului, și adese-ori favoritele vóstre ajungu de batjocura altora. Ambițiunea vătămă, acelu simțământ neplăcut, sdruncină adeseori pietatea creștinescă. De aceea pregătesce-te, maică stariță, ca în cel mai scurtu timp să părăsesci zidurile acestea dimpreună cu surorile tale. De subsistența ta și a lor voi îngriji. Bunurile mănăstirei, ce se folosesc aici de cătră puținii indiviți, se voru adauge la fondul religionar și astfel voru aduce folose cu multu mai mari. Copilele încredințate scutului vostru se voru reintorce cât mai în grabă la sinul familiilor lor.“

(Va urma.)

Furtu mare. Abatele Demasquin din mănăstirea belgiană dela Loewen, a fugitu în 12 (22) l. c. după-ce a furat întrăga avere în banu gata a mănăstirei în sumă de 4 milioane franci. Întemplarea acesta a produsu foarte mare senzație.

Din Croația. Se vorbesce, că de metropolitu în Agram va fi denumitu episcopul din Zengg, Poslovic, și de episcopu în Zengg profesorul de universitate Gustav Baron. Cu profesorul dela universitatea din Viena, Jagic, s'au început pertractările, ca să pășescă în fruntea academiiei Slavelor din Sudu și totodată să fiă numitu și de profesor la universitatea din Agram. Croații sunt gata de a jertfi ori și cât pentru realizarea acestor planuri.

Pentru ajutorarea familiilor celor rēmase de nenorocii de pe cuirasata „Brandenburg“ s'a formatu unu comitetu mare, constatatoru din oficianți de poziție înaltă și din cei mai valoroși cetățeni. Comitetul are de gându nu numai de a ajuta momentanu celor nefericiți, ci de a aduna sume mai mari pentru asigurarea viitorului acelora. În fruntea comitetului stă admiralul Knorr.

Din camera ungară.

Desbaterea asupra căsătoriei civile.

Ședința dela 22 Febr.

Desideriu Szilágyi, ministru de justiție (continuându) protesteză contra păreri lui Apponyi, că reformele s'ar putu introduce numai, după ce statul ar despăgubi în altu chipu confesiunile pentru veniturile, ce le pierd. Ce ar fi ultima consecință a acestei păreri? Dacă se aduce visteria statului astfel în legătură cu trebuințele confesiunilor, atunci prin acesta se resuscită idea de a seculariza averile bisericesci. Dăr abstragendu dela acesta, nu e bine de a ventila pre tare cestiunea despăgubirii, căci s'ar putu nasce suspțiunea, că protestanții ar voi să fi plătiți pentru aprobarea, ce aru da-o reformei. (Aplause în drepta, reprobrări în stînga).

Vorbitorul trece acuma la ultimul și cel mai importantu argumentu alu lui Apponyi. Elu se provocă la cuvintele de odinora ale acestuia, care a dîsu, că după introducerea căsătoriei civile, preoții își voru îndeplini chemarea lor cu un zel îndoit și că căsătoria civilă va contribui la întărirea simțului religiosu Apponyi a aflatu atunci garanțiile pentru integritatea simțului religiosu acolo, unde trebuie căutate; astăși elu nu află aceste garanții, pentru-că nu le caută la locul convenitu și crede, că simțulu religiosu se pôte asigura și cu silă din partea statului. Apponyi însuși a dîsu, că nu se teme pentru biserica catolică. Dacă dăr nu se teme pentru simțulu religiosu alu catolicilor, atunci nu trebuie să se témă nici pentru simțulu religiosu alu acelor confesiuni, la cari concade simțulu religiosu cu celu național. Ce privește biserica protestantă, experiența dovedesce, că prin introducerea căsătoriei civile obligatōre, a intrat în această biserică un spirit viu, o viață mai mare. În Germania 93% ale protestanților încheie pe lângă căsătoria civilă și cea bisericescă. Istoria protestanților unguri dovedesce, că aderenții acestei biserici nu desertăză niciodată dela ea. O încercare este, ce face guvernul, și o încercare este, ce o recomandă Apponyi; pe când însă guvernul are mulțime de exemple, cari îi dau speranțe îndreptățite, Apponyi nu se pôte provoca la asemenea exemple. E posibil, că guvernul să ducă în deplinire reformele, dăr să cadă din cauza v'runui proiectu mai mic. Inș guvernul nu se consideră pe sine ca instrumentu neapăratu alu executării. Acestu guvern v're să creeze o reformă mare și epocală și consideră acesta de lucru mai importantu, decâtu prelungirea vieții sale. Și chiar și atunci, când ar urma după noi unu guvern clericalu, nu ne-am teme pentru reforme, căci tocmai la executarea lor se va dovedi, câtu de necesare au fostu reformele și câtu de multu aut-re-

cutu în sângele națiunei maghiare. (Aplause în drepta.)

Ședința dela 23 Februarie.

În această ședință a vorbitu mai întâi Reitter János (apponyist) în contra proiectului; vorbi apoi Hoitsy Pál (kossuthist), care într'unu discursu mai lungu arătă, că în Ungaria și cele mai despotice fapte se sêvêrescu în numele liberalismului. Între alte multe elu amintu și despre rēscumpărarea regalilor. Prin acesta, dîse vorbitorul, în modu directu s'a confiscat o anumită cantitate din averea unei părți dintre locuitorii, ba au ajunsu până acolo, că sântenia dreptului de avere privată n'a fostu considerată nici măcaru atât, pe cât este recunoscută chiar și din partea comunismului. Nici chiar comunismul, care la 1871 a ajunsu la putere în Parisu, n'a mersu așa departe, precum a mersu guvernul ungurescu cu rēscumpărarea regalilor. (Adevărat! Așa este! În stînga estremă). Și și acesta sub devisa liberalismului s'a făcutu! — Vorbitorul primesce proiectul ca basă a desbaterei generale, deși nu prea e mulțumitu cu el.

Vorbi după acestea ministrul de culte Albin Csaky, care se declară în parte de urzitor alu reformei. Raporturile dintre stat și biserică trebuiau odată regulate și acesta se pôte face numai pe baza căsătoriei civile obligatōre. Dogmele bisericilor nu potu fi puse ca directivă pentru stat, mai alesu acolo, unde sunt atâtea biserici. Tote încercările de-a crea unu modus vivendi între stat și biserică catolică pe tărîmulu matriculelor au fostu zadarnice. Față cu renitența clerului trebuia să se procedă la reforma bisericescă politică în totalitatea ei, ca statul să scape de cătușele bisericii și bisericile de influințarea statului. Acesta e o politică pacnică, care pôte liniști pe toate confesiunile. Guvernul și partida liberală voescu să creeze o stare definitivă, cotele Apponyi însă numai o stare provisorie. Revisiunea articolului de lege 53 din 1868 trebuia să se facă. Guvernul s'a gândit și la autonomia catolică și la ajutorarea confesiunilor mai lipsite, — dăr acestea sunt lucruri secundare față cu reforma, ce o pretinde liberalismul.—Csaky fu șgomotosu aplaudat din partea mamelucilor.

Conte Iuliu Szapary: Proiectulu de lege privitoru la dreptulu de căsătorie stă în legătură cu ordinațiunea dela 26 Februarie 1890 a ministrului de instrucțiune publică, privitoru la botezuri. Acestă ordinațiune a avut două scopuri: de-o parte ca să câștige valore § 12 alu art. de lege LIII din 1868, ér de altă parte ca să aplaneze conflictele iscate între confesiuni din cauza botezurilor. Primul scopu nu și-l'a ajunsu: singura urmare a ordinațiunei a fostu că s'au pedepsit preoții cătoru-va confesiuni și nimicu mai mult. Că în ce mod și-a ajunsu ordinațiunea scopul alu 2-lea, adecă curmarea conflictelor dintre confesiuni, acesta s'a putut vedé din marea agitațiune, ce s'a iscatu din pricina acestei ordinațiuni.

Să vedem acum, cum s'a întâmplat, că dela ordinațiunea din Februarie 1890 am ajunsu la politica bisericescă a guvernului? În 1890, când guvernul Szapary și-a ocupat locul sêu, grabnicu resolvare a acestei cestiuni și-a făcutu parte din programa guvernului; o jumătate de an mai târziu, adecă în tōmna anului 1890, nici amintire nu s'a făcutu în desbaterile dietei despre această cestiune; în primăvera anului 1892, în ajunul alegerilor, cestiunea acesta n'a fostu pusă nici în programa guvernului, nici a partidei, dăr nici în discursul tronului din 1892 nu s'a făcutu amintire de ea, măcară după conceptulu constituționalu e o datorință, ca în mesagele regesci să se amintescă cestiunile importante, ce se voru ivi în dietă.

Dacă totuși s'a ivit această cestiune, primul motivu a fostu, ca să se curme conflictele iscate din ordinațiunea privitoru la botezuri; pentru asta însă nu era de lipsă să se inaugureze această politică, deoarece s'ar fi putut resolve această afacere și fără de-a irita spiritele. Alu doilea mo-

— „Da, voi creșceți copilele din familii nobile“, rēspunse împăratul cu voce înaltă, „creșceți copile pentru folosul vostru, pentru plăți mari și cu strictă supraveghiere. Dăr én lăsați ca pe ușile vóstre să între orfana din popor, și atunci îi veți striga: copila mea, mergi cu Dumnezeu, aici nu este locu pentru tine. Lăsați, ca copila vitēzului meu ostașu, — care arare-ori e binecuvântat cu averi — să cêră scutul vostru, și voi veți retrage acestu scutu. Da, sigur, voi creșceți copile din aristocrație în pietate și nevinovăție...“

— „Dăr așa de curată și nepătată este nobilimea, Majestate“ rēspunse starița, „încât nu are lipsă de curățenie și cultivare, și unele copile din părinți stricați n'au lipsă de altoire?“

Unu noru de tristeță umbri fruntea înaltă a împăratului Iosif.

— „Durere“, dîse împăratul, „trebuie să te aprob. Nobilimea mea nu este model de moralitate, pe lângă toate prerogativele și privilegiile, ce le are față de popor; sunt în popor bărbați, cari rivalizează cu principii în virtute. Din toate aceste însă nu urmăz, că nobilimea mea ar avé lipsă neîncungiu-rabilă de a-și da copilele sub scutul vos-

tivă l'a dată vorbirea primatului, în care duse, că nu ajunge a se delătura ordinațiunea dela 26 Febr. 1890, ci trebuie schimbată și articolul de lege LIII din 1868. Drept urmare acestei enunțării cestiunea s'a pusă într-o astfel de lumină, că decă catolicii voescă să schimbe § 12 alu art. de lege 53 din 1868, atunci față cu acesta trebuie să se introducă căsătoria civilă. (Adevărat, așa este! în stânga și în centru). A mai fost încă un motiv și adică: decă s'ar întâmpla, ca cestiunea căsătoriei civile obligătoare să fie slevată din partea opozițiunii s'eu a unui bărbat din opozițiune, atunci în această cestiune liberală, guvernul și partida sa liberală ar rămâne îndărătul opozițiunii. (Adevărat! Așa este! în stânga și la centru. Strigări în stânga estremă: Licitația!)

Acestea au fost de-o parte momentele, cari au făcut, ca această cestiune, care în Februarie 1890 nu era cunoscută ca ardețore, în Noemvre 1892 să devină de-odată ardețore. Tocmai fiind-că așa imi erau convingerile și prevădusem urmăriile, eu m'am ferit de a-mi da concursul la această acțiune și n'am voit să iau asupra-mi răspunderea, ce prin slevarea acestei cestiuni ar fi cădută asupra mea. Afirmarea, că cestiunea ar avé drept tîntă consolidarea statului, eu nu pot să o recunosc ca adevărată, deore-ce nu află corect, ca pe lângă conflictele de drept public, pe lângă conflictele de naționalitate, să mai introducem în această țară și conflicte confesionale. Și eu tare mă tem, nu cumva să vină un timp, când partidele politice dela noi să se constituie după confesiune, căci acesta ar fi fatal pentru țară.

După părerea mea, interesul statului în această cestiune este numai acela, ca el să stabilească condițiunile, pe baza cărora să se potă încheia și desface căsătoria. Astfel eu sunt în deplin acord cu acel principiu alu proiectului de lege, după care este necesară crearea unui drept de căsătorie unitar. Alu doilea interes alu statului e, ca în cestiuni de căsătorie să judece tribunalul civil, respective tribunalul statului. Unu interesu deosebit este pentru stat, ca să se introducă matriculele civile obligătoare, atât cu privire la născeri, cât și la căsătorii și la casuri de morțe.

Unu interes și tot-odată o problemă a statului mai este, pe lângă acestea, ca el să măsoare cu măsura egală pentru toate confesiunile și astfel să creeze o lege despre libera exercitare a religiunii. Decă rezolvarea cestiunii ar fi rămasă între limitele acestea, interesele cele mai de căpetenie ale statului ar fi fost apărute și încă într'un astfel de mod, că nu numai în această cameră, ci în totă țara ar fi produsă o liniște deplină.

Mai are statul încă o problemă și anume aceea, că decă odată el stabilește dreptul de căsătorie unitar, trebuie tot-odată să ia măsuri legislative și pentru ca în casul, când vre-o căsătorie n'ar fi să se încheie amăsurat acestui drept de căsătorie, s'eu când eventual s'ar ivi impedimente de acelea, cari în căsătoria unitară nu formă impedimente, atunci însuși statul să delătore acele impedimente și în toate privințele să se ducă în deplină voință și influință hotărâtoare a statului; așa ar lucra și în interesul s'eu propriu, d'ar măsura cu egală măsură fiă-cărei confesiuni din țară. (Așa este! în stânga.)

Deosebirea de vederi între noi este mai virtosă cu privire la cestiunea acesta din urmă, asupra forme încheierii căsătoriei. Eu nu sunt de aceeași convingere cu d-lu ministru de justiție, deorece eu cred, că afară de unu cercu relativ micu alu inteligenței din țară, încă nu a străbătut în popor conștiința, că această cestiune ar fi atât de ardețore, încât rezolvarea ei să fie în prima linie și necondiționată de lipsă. (Vii aprobări în stânga. Contrădiceri și mișcare în dreapta și în stânga estremă.)

Și anume d'ice d-lu ministru de justiție, că căsătoria civilă obligătoare trebuie să se introducă pentru aceea, pentru-că orice altu felu de căsătorie civilă s'ar intro-

duce, ar fi considerată ca o căsătorie repudiată. Eu dau cu multu mai mare însemnătate dispozițiunilor legii, decătu să cred, că o căsătorie încheiată pe baza legii ar fi considerată ca căsătorie repudiată. (Mare mișcare în dreapta și stânga estremă. S'auzim! S'auzim! în stânga.)

Să potă, ca societatea s'eu o parte a ei să o considere așa, d'ar acesta s'ar întâmpla și cu privire la căsătoria civilă obligătoare, decă după căsătoria civilă n'ar urma căsătoria bisericească. D-lu ministru de justiție d'ice, că decă nu se primesc căsătorii civile obligătoare, independența statului ar suferi și ordinea de drept a statului ar fi supusă ordinei de drept confesionale. Eu nu vedu nici unu desavantaj pentru interesele și vața statului în împregiurarea, că statul de bună voință renunță la dreptul s'eu de-a se încheia fiă-care căsătorii înainte organelor sale și de-a fi de față organele de-ale sale la fiă-care căsătorie. Decă statul recunosc de-o potrivă obligătoare căsătoriile încheiate înainte preoților bisericești și decă de bună voință renunță la dreptul de a se încheia căsătorii valide numai înainte organelor sale: prin acesta statul nici într'unu chip nu-și subordinează voința sa bisericești.

(Va urma.)

Corespondența „Gaz Trans”

Făgăraș, Febr. 1894.

Stim. D-le Redactor! Referitor la provocarea din Nr. 29 a. c. publicată între scările d'ilei de „unū prietinu,” Vă rog a publica următoarea deslușire:

La reprezentațiunea teatrală dată de țărani români din loc subscrisul nu am avut nici o parte, nefiind țărăn din Făgăraș.

După cum s'a vădutu, în comitetul arangiatoru au fost d-nii Axente Tutoiu și George Ilereanu; aceștia au fost în faptă conducătorii reprezentațiunii teatrale.

După ce casarul alesu a avut rol în reprezentațiune, nevoind alții să primescă, m'au rogatu ca s'era la cassă să dau eu biletele de intrare și să încasez banii, ce vor încurge, ceea ce am și făcut; ăr banii încasați dimpreună cu biletele de controlă, i-am predat lângă tragearea socotelei adevăratului cassar George Ilereanu în prezența controlorului și a diletanților.

Deci subscrisul nu am a da socotela organelor scolastice, cu atât mai puțin altora; prin urmare provocarea în cătu mă privește pre mine e cu totul lipsită de obiect, de-ore-ce eu deja mi-am dat aceluia socotela, dela care am primit încredințarea ce am îndeplinit-o pentru el din simpla bunăvoință*).

Victor Fulicea.

Universitatea din Petersburg.

În 8/20 Februarie a. c. universitatea din Petersburg a serbat aniversarea a 70-a dela fundarea ei. La jubileu au venit din totă împărăția rusă salutați dela foștii ascultători ai universității și, natural, că au luat parte și toate celelalte universități rusești.

În anii de mai de mult, când împăratul Alexandru I a transformat institutul pedagogic din Petersburg în universitate, erau grozavu de puțin școlari în acel pedagogiu. Dela 1824—1831 n'au fost la olaltă mai mult, decătu 224 de ascultători, din cari numai 115 au primit absolutorii. În 1832 erau 125 studenți. Numărul de față alu studenților din Petersburg se uroă la 2634. Dintre aceștia 175 sunt la facultatea istorico-filologică, 1335 la cea juridică, 1039 la cea fisico-matematică și 85 la facultatea orientală. Medicinistii au propriul lor institut și preoșimele are academiile ei.

*) De-odată cu acesta, primim și o declarațiune subscrisă de d-nii: A. Tutoiu, N. Boer și G. Ilereanu, principalii membri ai comitetului arangiatoru. În declarațiune se recunosc ca adevărate toate cele susținute în această întimpinare.

— Red.

Profesorii dela universitatea din Petersburg sunt 64 ordinari și extra-ordinari, 8 lectori și 75 docenți. Dintre profesori propun între alte obiecte: 1 istoria orientului, 2 limba chineză, 2 limba turco-tatară, 2 limba mongolo-calmucă, 1 limba arabă, 1 limba persică, 1 limba grusină, 1 limba hebraică.

Rectoru este în anul acesta profesorul ordinaru de filologie clasică Nikitin.

Universitatea posedă următoarele cabinete: zoologicu, botanicu, geologicu, fizicu, meteorologicu și astronomicu; apoi mai sunt cabinete pentru geografie și antropologie, mai departe pentru dreptul penal, arheologie și artele frumoșe, pentru statistică și pentru numismatică orientală, pentru agronomie și în fine unu laboratoru pentru chimia organică și anorganică.

Biblioteca universității constă din 200,000 de tomuri. La universitate sunt fundate 6 societăți științifice: cea istorico-filologică, neo-filologică, naturalistă, chimică și antropologică.

Literatură.

În Lito-tipografia Caroli Göbl din Bucuresci (Str. D'omnei 16) a apărut: *Gramatica istorică și comparativă a limbii române pentru cursul superioru, de I. Manliu*, profesor de limba română la școala normală de institutore din Bucuresci. Form. mare 8° de 474 pag. Prețulu 5 lei. — Această gramatică, care e cea mai completă dintre gramaticile limbii române, ce le avem până acum, e însoțită de o interesantă prefață de 10 pag; toate teoriile cuprinse în ea sunt ilustrate cu numeroșe exemple, la unele capitule sunt adause chiar o mulțime de deprinderi, precum și diferite modele de analize. La finea cărții se află unu micu dicționar de cuvinte arhaice, parte dispărute, parte puțin întrebuițate, precum și unu altu dicționar de cuvinte din documentele vechi.

În tipografia „Gutenberg, Ioseph Göbl” din Bucuresci a apărut: *Fabulele lui Lesing în prosă și versuri, însoțite de unu număr de fabule alese din Hagedorn, Gellert etc.* Textulu germanu întocmit conform noului program pentru seminarii și școlile normale, și publicat cu note explicative, de *Dr. G. Coman*, profesor de limba și lit. germană la seminarul centralu și la școala specială de artilerie și geniu din Bucuresci. Form. 8° de 70 pag. Prețulu 1 leu.

Intim, poeme în prosă-novele. Conține: *Intim* (escursiune la țară), apoi vre-o 17 poeme în prosă și 7 novele, de *Traian Demetrescu*. Form. 8° de 207 pag. Prețulu 1 leu; ediția de luxu 2 lei.

Teatru germanu în Brașov. O plăcută surprisă a făcutu directorul teatrului publicului brașovenu prin reprezentațiunea operei renumite „*Cavalleria rusticana*” a lui *Mascagni*. Această operă, pe care o văduseră mult în alte orașe din monarhia și streinătate, abia acum s'a dat pentru prima-ora în Brașov. Societatea d-lui Bauer a reprezentat această operă c'unu rezultat neașteptat, ce se potă pune alături cu prestațiunile trupelor din orașele mai mari. Vestea despre frumșea acestei opere s'a lătit imediat după aparițiunea ei, când de toate teatrele mari fu reprezentată; de aceea ar fi de prios să o mai lăudăm și noi. „*Cavalleria rusticana*” e unu buchetu de arii și coruri, care de care mai melodișe și o rară armonie le lăgă la olaltă. D-rei Geppel ca Santuzza și d-lui de Beer ca Turiddu i-se cuvintă cele dintăiu laude, căci au cântat de totu bine. Dela d-ra Fürst ca Lola ne-a plăcutu cu deosebire aria, care a cântat-o cu mult simț între culise. D-na Müller, ca mamă, a cântat bine, d'ar n'a prea fost nimerită în această rol. Baritonulu d-lu Neumann (Alfo) ne lăsa cea mai bună impresie și jocul lui dibaciu ne reamintă o figură dintr'unu teatru mai mare. Opera lui *Mascagni* s'a dat de două-ori până acuma.

Opereta „*Eine Nacht in Venedig*” de *Strauss*, ce s'a reprezentat alaltăeri avu în totă privință cel mai frumos succes. Deseră se va da opereta de *Oelschlegel*, „*Der Schelm von Bergen*”.

Ajutoru pentru școlile din Blașiu.

(Urmare.)

Nicolau Solomonu, protopopulu Ludoșului, pe lista Nr. 538 a colectat în M. Ludoșu dela: N. Solomonu prot. gr. c. 20 fl., Maria Russu 2 fl., Iac. Uțu, I. Popu, Dim. Ianchi, Sim. Bereș câte 1 fl.; I. Bologna 1 fl. 20 cr., Romulu Luca, inv. 1 fl. Dela alții sume mai mici. Totalu 33 fl. 80 cr. — În Budăiulu de Câmpia pe lista Nr. 540 s'a colectat dela: Teod. Hărășanu adm. par. interim. 2 fl., Véd. Carolina Popu 1 fl., V. Curta curat. prim. 1 fl., I. Popu, doc. 1 fl., Papp V., talpoșu 50 cr. Al. Câmpianu 1 fl. Totalu 6 fl. 50 cr. — În Chimitelniculu de Câmpia pe lista Nr. 542 s'a col. dela: Teod. Hărășanu, parochu 3 fl., Bas. Moga, docente 60 cr., V. Ludoșanu 40 cr., D. Cipoianu 1 fl., Véd. Aurelia Maioru 1 fl. Totalu 6 fl.

Dr. A. Popu din Révaufalu a col. pe lista Nr. 6/a dela: Dr. Al. Popu 5 fl., P. Stoica inv. gr. or. 1 fl., Lazaru Roșculețu 2 fl., Const. Țarină, Balnoza Nica, I. Gaspăr, Pr. Roșculețu, G. Roșculețu, P. Rudneanu câte 1 fl. Com. bis. gr. or. rom. din Satulu nou 5 fl. Trifon Militariu par. gr. or. român 5 fl., I. Rusovanu, preș. comp. 2 fl., Rudnianu Vara 1 fl., Vas. Balnojanu 1 fl., Maria C. Popu 2 fl. Totalu 30 fl. — Vasilie Zehan, adv. în D.-S.-Mărtinu 100 fl.

Simeonu Micu, protop. Albei-Iulia, a trimis: 1) Din Sântimbru pe lista Nr. 223 dela: Cl. Papiu, par. 2 fl., G. Mitrofanu, cantor-doc. 2 fl., Bis. gr. cat. 1 fl., Culiță Popa a diaculu 2 fl., Crișanu Chirilă, Macsimu Curta, St. Curta, Nechită Sântimbrenu, Part. Popa prim., Aftenie Curta, I. Crișanu câte 1 fl. Dela mai multu cu crucerii. Totalu 20 fl. 70 cr. — 2) Din Mogoșu-Coșocani pe lista Nr. 239 dela: Bis. gr. cat. 1 fl., V. Coșoc, preot 1 fl. Alții cu creștării. Totalu 3 fl. 84 cr.

(Va urma.)

DIVERSE.

Înălțarea Scandinaviei. Această peninsula se înalță după cum se bănuia chiar de acum unu secol. Badureau a descoperit opt probe despre această înălțare. După Badureau principala cauză a acestei înălțări ar fi căldura care dilatează corpurile. Dela epoca glacială și până aș Scandinavia a augumentat în căldură cu 3 gr. Pentru o mică extensiune dilatațiunea este neînsemnată; d'ar pentru 1500 de kilograme, trei grade corespund cu o mărire de 36 de metri și acesta determină în unu arcu o înălțare de 229 de metri. Ast-fel dela epoca glacială și până aș Scandinavia s'a înălțat cu 229 de metri.

Incendiu mare în Chicago. Cele mai frumoșe edificii dela expozițiunea universală din Chicago au fost distruse într'una din zilele trecute de unu incendiu violent. Edificiile arse erau zidite pe marginea lacului Michiganu, iluminat cu electricitate; lângă ele se afla unu chei frumos pe țărnișu cărui se aflau hale mari, bazare superbe, etc., ăr de-alungulu cheiului circulau mereu vapore, vaporase și bare electrice. Totu pe marginea acestui chei se aflau grădini minunate, ateliere electrice, hale unde se vëndu pesci, mai multe prăvălii frumoșe în cari se vëndu giuvaerice și alte rarități. D'ar vorba e: foculu distruge mai repede unu edificiu, decătu îl potă ridica unu american. Într'una din nopțile trecute unu incendiu violent a distrus totu cheiulu superb dela Chicago. Foculu a izbucnit la o casină și s'a întinsu cu o repeziune uimitore la celelalte edificii: la salonulu muzicii, la colosala hală de manufactură și la toate edificii din împrejurimi prefăcându-le pe toate în cenușă.

În totalu au ars vre-o 9 edificii. Tote pagubele se ridică la 5 milioane de fr. În timpul incendiului au perit în flăcări 3 pompieri și 9 vizitatori ai expoziției, Unu diar spune, că nimic nu s'a vădutu mai îngrozitor și mai imponent tot-odată decătu acestu incendiu mare, care a ținutu 2 zile de-ărându-lu iluminându-lu într'unu mod feericu marele orașu Chicago. Partea cea mai frumoșă a expoziției a ars.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maioru.

Cursul la bursa din Viena.			Inprum. ung. cu premii.			Napoleon d'or		
Din 26 Februarie 1894.			152.50	Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin.		142.50	Mărci imp. germ.	
Renta ung. de aur 4%	117.50		98.30	Renta de hârtie austr.		98.30	London (lire sterlinge).	
Renta de corone ung. 4%	95.25		120.05	" " argint " " " "		120.05	Rente de corone austr.	
Impr. căil. fer. ung. în aer 4 1/2%	125.60		146.50	" " aur " " " "		146.50		
" " " " argint 4 1/2%	102.—		1003.—	Losuri din 1860		1003.—		
Oblig. " " " de ost. I. emis.	123.—		435.—	Acții de ale Băncii austro-ungară.		435.—		
Bonuri rurale ungare.	95.10		364.75	" " ung. de credit.		364.75		
" " croate-slavone.	99.—			" " austr. de credit.				

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Februarie 1894.		
Banconote rom. Cump.	9.81	Vând. 9.84
Argint român.	9.75	" 9.80
Napoleon d'or	9.90	" 9.94
Galbeni	5.83	" 5.88
Ruble rusești	1.33	" —.—
Mărci germane	60.90	" —.—
Lire turcești	11.15	" —.—
Seris. fonce „Albina” 6%	—.—	" —.—
" " " 5%	101.50	" 102.50

„SILVANIA“

institutul de credit și economii, societate pe acțiuni în Șimleul-Silvaniei.

Convocare

Domnii acționari ai „Institutului de credit și economii „SILVANIA“, societate pe acțiuni, în virtutea §-lui 29 din statute se invită la

a VI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Șimleul-Silvaniei la **21 Martie 1894 st. n.**, înainte de amăzi la 10 ore, în localitatea institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcțiunii.
2. Raportul comitetului de revisiune asupra contului anual, al bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
3. Stabilirea bilanțului anual și fixare dividendelor.
4. Determinarea scopului, spre care este a se întreprinde suma prevădută în § 99 p. f.
5. Fixarea pretului marcelor de prezentă.
6. Alegerea comitetului de revisiune.
7. În conformitate cu § 38 din statute sortarea alor 6 membrii din direcțiune și alegerea altora în locul lor, eventuală realegerea acelor.
8. Eventuale propuneri din partea direcțiunii.
9. Esmiterea alor 3 membrii pentru verificarea procesului verbal.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §-lui 23 din statute în sensul căruia „la adunarea generală au votu numai acei acționari cari cu cel puțin jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ea atari cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală la direcțiunea institutului său la locuri desemnate prin direcțiune au depus acțiunile sale eventuală și documentele de plenipotență. Acțiunile depuse în locuri desemnate prin direcțiune se vor lua în considerare numai încâtu reversalul despre depunerea acelor cu o zi mai înainte de adunarea generală s'au depus la direcțiunea institutului.“

Se notifică a) că acționarii, cari subscriind acțiuni din emisiunea II prețului acelor până la 31 Decembrie 1893, l'au plătitu întregu încă au votu la adunarea generală sub condițiunile specificate în § 38.

b) că pentru depunerea, respective primirea acțiunilor și a documentelor de plenipotență pentru acestu an s'au desemnat, respective au fost rugați, institutele „Albina“ în Sibiu, „Economul“ în Clușiu, „Timișana“ în Timișoara, Capitulu gr. cat. român din Oradea-mare și d-nii Dr. Ioan Nichita în Zelau, Vasiliu Patcașiu în Hotoană și Florian Cocianu în Cehul Silvaniei.

Acțiunile, documentele de plenipotență și reversalele despre depunerea acțiunilor la locurile mai sus desemnate sunt a se presenta la institutu până la 20 Martie st. n. 4 ore după amăzi.

Șimleul Silvaniei, în 6 Februarie 1894.

Direcțiunea institutului.

Active.		CONTUL BILANȚULUI		Pasive.	
	fl.	cr.		fl.	cr.
Cassa în numerar.	2638	19	Capital social 1500 acțiuni à 50 fl. emisiunea I	75,000.—	
Cambii de bancă escomptate	591,033	33	Capital social versaminte din emisiunea II	44,339.48	119339 48
Cambii după detragerea dubioșilor de	162.77	590870 56	Fondul de rezervă		24785 20
Imprumuturi ipotecare		66150 38	Fondul de pensiune		1772 58
„ pe obligațiuni		37595 82	Fondul cultural		337 65
„ pe amanete		915 18	Depuneri pentru fructificare		302732 70
Cont-Courant		45466 31	Cambii de bancă reescomptate		274721 68
Efecte		1965 87	Interese transitoare anticipate		11048 28
Realități		9700 —	Dividende neridicate		330 —
Bon în Giro-Conto și la alte bănci		2002 23	Cont-Courant		2500 —
Mobilieru	1,017.22		Diverse conturi creditore		2352 63
după amortis. de 10%	101.72	915 50	Profitu curatu		20632 98
Interese de reescomptu anticipate		1890 56			
Diverse conturi debitoare		442 58			
			Suma	760553 18	Suma 760553 18

Eșite.		Contul profitului și perderilor		Intrate.	
Interese pentru depuneri spre fructificare	16 041.87	Interese dela cambii escomptate	28,729.22		
Interese pentru fondul de rezervă	760.40	Interese dela credite ipotecare	4,833 17		
Interese pentru fondul de pensiune	68.16	Interese dela credite pe obligațiuni	3,117.85		
Interese pentru fondul culturalu	12.96	Interese dela credite cont-courant	3,323.83		
Spese pentru salare și marce de prezentă	5,422.12	Interese dela credite amanetare	88.60		
Spese pentru tipărituri, luminat, porto și alte spese	3,185.18	Interese dela efecte	123.96	40216 63	
Dare directă	2,452.80	Provisiune și taxe		6610 97	
Dare după interese la depuneri	2,095.80	Chiria		67 50	
Amortisare din mobilieru	101.72	Diverse		2119 89	
Profitu curatu	20632 98	Spese de fondare la emisiunea a II.		1759 —	
		Suma	50773 99	Suma	50773 99

Șimleul-Silvaniei, 31 Decembrie 1893.

Andrei Cosma m. p.,
directoru executiv.

Ioan P. Lazaru m. p.,
comptabilu.

Membrii direcțiunii:

- Artemiu Sarkadi m. p. Florianu Marcușiu m. p. Dr. Ioan Nichita m. p.
Ioan Angyal m. p. Augustinu Marcușiu m. p. Danielu Dellei m. p. Augustinu Vicașiu m. p.
Vasile Patcașiu m. p. Teodoru Pappu m. p.

Acestu bilanțu esaminându-se și confrontându-se cu registrele principale și auxiliare ale societății, s'a găsitu în consonanță cu acelea și exactu.

Șimleul-Silvaniei, la 6 Februarie 1894.

Membrii comitetului de revisiune:

- Alimpiu Barboloviciu m. p. Demetriu Coroianu m. p. Dr. Cassiu Maniu m. p.
președinte.

Cumpără la Schmied și nu la Schmiedel. (Este un proverb.)

Acestu proverb se potrivește la **stabilimentul meu cel mare**, care cumpără cantități mari de marfă și, avându cheltuieli puține pot vinde și eficient.

Mostre atragătoare pentru mușterii privați gratis și franco. Caete cu mostre, cum nu s'au mai vedutu până acum, pentru **croitorii**, nefrancate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Dosing pentru onoratul cleru stofe prescise, pentru uniformele funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici, livrări, postavuri pentru biliarde și mese de joc, loden obișnuit și impermeabilu pentru **rocari de vânătoare**, stofe de spălat, pleduri de voiaj dela fl. 4—14 etc.

Cine voiesce a cumpăra **postavuri eftine, solide, trainice, din lână curată**, ăr nu sdrănțe eftine cari nu prețuesc nici cătu cusutul croitorului, să se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn. (Manchesteru, Austriei.)

Depozitu permanentu de postavuri peste 1/2 millioane florini.

Trimiterea numai cu Ramburse.

Correspondenta în limba germană, boemă, maghiară, polonă, italiană, franceză și engleză.

355,4—24.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:
 - Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
 - Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
 - Trenul mixtu: 10 ore 25 minute sera.
2. Dela București la Brașov:
 - Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
 - Trenul mixtu: 7 ore 1 minute sera.
 - Trenul accel.: 10 ore 17 minute sera.
3. Dela Zărnesci la Brașov.
 - Trenul mixtu: 6 ore 10 min. dimineața.
 - Trenul mixtu: 1 ora 14 min. după am.
4. Dela Ch-Osorheiu la Brașov.
 - Trenul de persoane: 8 ore 18 min. dim.
 - Trenul mixtu: 1 ora 49 min. după am.
 - Trenul mixtu: 6 ore 56 min. sera.

Plecarea trenurilor din Brașov:

1. Dela Brașov la Pesta
 - Trenul mixtu: 5 ore 10 min. dimineața.
 - Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
 - Trenul de persoane: 7 ore 43 min. sera.
 2. Dela Brașov la București:
 - Trenul accel.: 5 ore 15 minute dim.
 - Trenul mixtu: 11 ore înainte de amăzi.
 - Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.
 3. Dela Brașov la Zărnesci:
 - Trenul mixtu: 9 ore 5 min. dimineața.
 - Trenul mixtu: 4 ore 55 min. după am.
- Dela Brașov la Ch-Osorheiu.
- Trenul de persoane: 5 ore 46 min. dim.
 - Trenul mixtu: 8 ore 50 minute a. m.
 - Trenul mixtu: 3 ore 10 min. după am.